

© Wendy Marijnissen

RECENSIE THEATER

+ Van chatstory tot deurenkomedie: Skagen gaat mega met een medley van de tien geboden ★★☆☆☆

Eén verhaal verpakt in tien creaties. Met die krachttoer viert Skagen in *Dekaloog* zijn 25ste verjaardag als theatercollectief. Gek genoeg blijkt net het deel op het toneel wat van het goede te veel.

Wouter Hillaert

22 februari 2026 om 23:59

Luisteren

Delen

“Was het u al opgevallen dat de tien geboden een verkeerde naam hebben?” Actrice Clara van den Broek begint het sluitstuk van *Dekaloog* in de theaterzaal met een korte lezing.

Als Nadia, een prof wetenschapsgeschiedenis, wijst ze erop dat zeven geboden in feite *verboden* zijn. “En wat niet mag, dat trekt natuurlijk extra aan.”

Of we onze geboden nog kennen? Prompt begint de zaal als een klas een lesje op te dreunen. “Bovenal bemin één god! Zweer niet ijdel, vloek noch spot! Heilig steeds de dag des Heren! Vader, moeder zult gij eren!” Met *Dekaloog* roert Skagen in een eeuwenoud collectief geheugen over wat wel en niet hoort in ons samenleven.

De sfeer is onderhoudend, tot er uit het publiek ineens een man opstaat die roept dat Nadia geen morele lessen te geven heeft. Hij beticht haar van seksuele uitbuiting van studenten en ontvreemding van een kind. Op slag verstomt de zaal. Welkom in *Dekaloog*, waar zich achter elk doen en denken een duister geheim verschuilt.

Dilemma's voor het leven

De originele tv-serie van de Poolse cineast Krzysztof Kieslowski stamt uit 1989: tien verhalen van een uur, telkens rond een ander gebod en tussen andere bewoners van één woonblok in Warschau. Ze bezondigen zich aan bedrog, overspel, voyeurisme, diefstal of zelfs moord. Maar Kieslowski paste voor morele veroordeling. Zijn magnum opus serveert geen lessen, maar dilemma's uit het leven zoals het is: morsig en ontgoddelijkt.

Skagens bewerking, zijn grootste multimediale productie ooit, meet zich met de meester. Het actualiseerde alle verhalen naar het Antwerpen van 2000 tot vandaag en schreef ze toe aan slechts zes personages. Zo volgen we naast Nadia ook taxichauffeur Marek (Mathijs Scheepers), dokter Roman (Korneel Hamers), de jonge rusteloze Maja (Dagmar Dierick), teddyberenmaker Wojtek (Valentijn Dhaenens) en violiste Dorota (Clara Cleymans). Met elk deel, gespreid over 25 jaar, worden hun relaties complexer.

© Wendy Marijnissen

Elk verhaal kreeg zelfs een ander jasje. Mareks confrontatie met zijn impotentie kun je thuis nalezen als novelle. Maja's ontvoering van haar eigen dochter werd een videowerk in het KMSKA, dat als een bewakingscamera observeert hoe ze tot inkeer komt voor Memlings drieluik *God de Vader*. Tussen kerst en nieuw lanceerde Skagen ook al een achtdelige miniserie op Instagram: een *challenge* waarin Dorota haar ex-lief Marek acht uur lang weghoudt van bij zijn vrouw. Haar nerveuze beeldvoering toont hoe ook ons mediagebruik in 25 jaar fundamenteel veranderd is.

Kauwen en slikken

Als stijloefening is *Dekaloog* onovertroffen, met zijn brede waaier aan vertelwijzen om in een overprikkelde digitale samenleving toch nog verhalen te delen, nu Kieslowski's tv-scherm niet langer in het midden van de kamer staat.

Artistieke coherentie is wel ver te zoeken. De cultuurhistorische diepgang van een twee uur durende podcast met Chantal Pattyn over religie en wetenschap staat in schril contrast met een chatstory tussen Marek en Maja op je smartphone. Is hij wel of niet haar vader? Zouden ze ook geliefden kunnen zijn? Met elk tekst- en videobericht voel je hun vertwijfeling groter worden.

In zulke diepmenselijke complicaties is *Dekaloog* op zijn best. Steeds weer lopen kwetsbare onthullingen uit op knagende verzoeningen met wat zich niet laat regisseren in het leven. Het is kauwen, slikken en doorgaan.

Net die existentiële gevoeligheid gaat vreemd verloren in de afsluitende voorstelling. Op een draaitoneel zoekt Skagen de lichtheid van musical en deurenkomedie, maar de biografische last van de personages is intussen zo zwaar dat ze bijna plat worden gedrukt tussen alle plotlijnen, potsen en verbouwingen van bordkarton.

“Alles staat hier in de weg”, verzucht Dorota ergens tussen het doldraaien door. Het is de nagel op de kop. Hoe moeten wij morele kwesties als abortus serieus nemen als Skagen dat zelf niet meer doet? Ook het verschuivende tijdsbeeld uit de eerste delen, van paars-groen tot Obama, blijkt helemaal vergeeld.

Daaraan merk je wat een mastodontische onderneming dit tienluik is geweest. Zo groots het zich toont in zijn portrettering van de menselijke kleinheid, zo klein toont Skagen zich op theater in het blijven heiligen van die grootsheid. Het zondigt jammerlijk tegen het eerste artistieke gebod: vlucht het schmieren en loze gieren. *Dekaloog* is niet tien, maar zeven om te zien.

Dekaloog

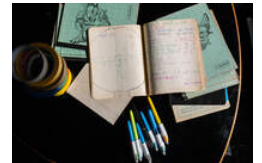
Skagen

Op tournee tot 30/5, www.dekaloog.be.

★★★☆☆

LEES OOK

Acteur Valentijn Dhaenens: “In huis liggen zeker honderd vierkleurenbalpennen. Ik ben zelfs ingeschreven op de nieuwsbrief van Bic”

Cultuur en media

Theater

[Fout gezien? Meld het ons hier](#)